

ΟΔΗΓΙΑ 93/109/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 6ης Δεκεμβρίου 1993

για τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 8 Β παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (1),

Εκτιμώντας:

ότι η συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί ένα νέο στάδιο στην πορεία προς μια ολοένα στενότερη ένωση των λαών της Ευρώπης· ότι έχει, ιδίως, ως αποστολή την οργάνωση κατά τρόπο συνεπή και αλληλέγγυο των σχέσεων μεταξύ των λαών και ότι, μεταξύ των θεμελιωδών στόχων της, συγκαταλέγεται και η ενίσχυση της προστασίας των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των υπηκόων των κρατών μελών της με θέσπιση ιθαγένειας της Ένωσης·

ότι, προς το σκοπό αυτό, οι διατάξεις του τίτλου II της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που τροποποιεί τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας προκειμένου να ιδρύσει την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, θεσπίζουν ιθαγένεια της Ένωσης προς όφελος όλων των υπηκόων των κρατών μελών και τους αναγνωρίζουν, με την ιδιότητα αυτή, ένα σύνολο δικαιωμάτων·

ότι το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος της κατοικίας, το οποίο προβλέπεται από το άρθρο 8 Β παράγραφος 2 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, συνιστά εφαρμογή της αρχής των μη διακρίσεων μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών και συμπλήρωμα του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής που προβλέπεται από το άρθρο 8 Α της συνθήκης ΕΚ·

ότι το άρθρο 8 Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ αφορά μόνον τη δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με την επιφύλαξη της θέσης σε εφαρμογή του άρθρου 138 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, που προβλέπει τη θέσπιση ενιαίας διαδικασίας σε όλα τα κράτη μέλη για τις εκλογές αυτές· ότι έχει, κυρίως, στόχο την κατάργηση της προϋπόθεσης της ιθαγένειας, η οποία, σήμερα, απαιτείται στα περισσότερα κράτη μέλη για την άσκηση αυτών των δικαιωμάτων·

ότι η εφαρμογή του άρθρου 8 Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ δεν προϋποθέτει εναρμόνιση των εκλογικών συστημάτων των κρατών μελών, και ότι, επιπλέον, για να ληφθεί υπόψη η αρχή της αναλογικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 3 στοιχείο β) τρίτο εδάφιο της συνθήκης ΕΚ, το περιεχόμενο της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας δεν πρέπει να θάινει πέραν του αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη του στόχου που αναφέρεται στο άρθρο 8 Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ·

ότι το αντικείμενο του άρθρου 8 Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ είναι, όλοι οι πολίτες της Ένωσης, ανεξάρτητα αν είναι ή όχι υπήκοοι του κράτους μέλους της κατοικίας, να μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπό τις ίδιες προϋποθέσεις· ότι είναι, κατά συνέπεια, αναγκαίο οι προϋποθέσεις, και ιδίως όσες συνδέονται με τη διάρκεια και την απόδειξη της κατοικίας που ισχύουν για τους αλλοδαπούς, να ταυτίζονται με εκείνες που εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, για τους ημεδαπούς του οικείου μέλους·

ότι το άρθρο 8 Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ προβλέπει το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος της κατοικίας χωρίς, ωστόσο, να υποκαθιστά το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος του οποίου ο Ευρωπαίος πολίτης είναι υπήκοος· ότι έχει σημασία να γίνεται σεβαστή η ελευθερία επιλογής των πολιτών της Ένωσης σχετικά με το κράτος μέλος στο οποίο θέλουν να συμμετέχουν στις ευρωπαϊκές εκλογές, μεριμνώντας να μην υπάρχουν καταχρήσεις αυτής της ελευθερίας με διπλή ψήφο ή διπλή υποψηφιότητα·

ότι κάθε παρέκκλιση από τους γενικούς κανόνες της παρούσας οδηγίας πρέπει να δικαιολογείται, σύμφωνα με το άρθρο 8 Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, από ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ένα κράτος μέλος και ότι κάθε διάταξη παρέκκλισης, εκ φύσεως, πρέπει να υπόκειται σε επανεξέταση·

ότι τέτοια ειδικά προβλήματα μπορούν να τεθούν, ιδίως, σε ένα κράτος μέλος όπου η αναλογία πολιτών της Ένωσης, που κατοικούν σ' αυτό χωρίς να έχουν την ιθαγένειά του και οι οποίοι έχουν ηλικία ψήφου, υπερβαίνει αισθητά το μέσο όρο· ότι αναλογία 20 % των πολιτών αυτών σε σχέση με το σύνολο του εκλογικού σώματος δικαιολογεί διατάξεις παρέκκλισης που βασίζονται στο κριτήριο της διάρκειας κατοικίας·

(1) ΕΕ αριθ. C 329 της 6. 12. 1993.

ότι στόχος της ιθαγένειας της Ένωσης είναι η καλύτερη ενσωμάτωση των πολιτών της Ένωσης στη χώρα υποδοχής τους και ότι, στα πλαίσια αυτά, η αποφυγή της πώλωσης μεταξύ καταλόγων υποψηφίων ημεδαπών και αλλοδαπών συμφωνεί με τις προθέσεις των συντακτών της συνθήκης·

ότι αυτός ο κίνδυνος πώλωσης αφορά ιδιαίτερα ένα κράτος μέλος στο οποίο η αναλογία αλλοδαπών πολιτών της Ένωσης οι οποίοι έχουν ηλικία ψήφου υπερβαίνει το 20% του συνόλου των πολιτών της Ένωσης που έχουν ηλικία ψήφου και κατοικούν σε αυτό, και ότι, συνεπώς, επιβάλλεται να μπορεί το εν λόγω κράτος μέλος να προβλέπει ειδικές διατάξεις, τηρουμένου του άρθρου 8 Β της συνθήκης ΕΚ, όσον αφορά τη σύνθεση των καταλόγων των υποψηφίων·

ότι ενδείκνυται να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, σε ορισμένα κράτη μέλη, οι υπήκοοι άλλων κρατών μελών που κατοικούν σε αυτά, έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές για το Εθνικό Κοινοβούλιο, και ότι, κατά συνέπεια, μπορούν να μην εφαρμοστούν σ' αυτά ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρο 1

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει τις λεπτομέρειες σύμφωνα με τις οποίες οι πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι μπορούν να ασκούν σε αυτό το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν επηρεάζουν τις διατάξεις κάθε κράτους μέλους σχετικά με το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι των ημεδαπών του οι οποίοι κατοικούν εκτός της εκλογικής του επικράτειας.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

1. «εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου», οι εκλογές των αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με άμεση καθολική ψηφοφορία, σύμφωνα με την πράξη της 20ής Σεπτεμβρίου 1976 (1)·
2. «εκλογική επικράτεια», η επικράτεια ενός κράτους μέλους όπου, σύμφωνα με την προαναφερόμενη πράξη και, στα πλαίσια αυτά, σύμφωνα με τον εκλογικό νόμο αυτού του κράτους μέλους, οι αντιπρόσωποι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγονται από το λαό του κράτους μέλους αυτού·
3. «κράτος μέλος κατοικίας», το κράτος μέλος στο οποίο κατοικεί ο πολίτης της Ένωσης, χωρίς να έχει την ιθαγένειά του·

4. «κράτος μέλος καταγωγής», το κράτος μέλος του οποίου ο πολίτης της Ένωσης είναι υπήκοος·
5. «κοινοτικός εκλογέας», κάθε πολίτης της Ένωσης που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος της κατοικίας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας·
6. «κοινοτικός εκλόγιμος», κάθε πολίτης της Ένωσης που είναι εκλόγιμος για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο κράτος της κατοικίας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας·
7. «εκλογικός κατάλογος», ο επίσημος κατάλογος όλων των εκλογέων που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν σε ορισμένη περιφέρεια ή δήμο/κοινότητα και ο οποίος ενημερώνεται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τον εκλογικό νόμο του κράτους μέλους της κατοικίας, ή το μητρώο του πληθυσμού, εφόσον σ' αυτόν γίνεται μεία της ιδιότητας του εκλογέα·
8. «ημέρα αναφοράς», η ημέρα ή οι ημέρες κατά τις οποίες οι πολίτες της Ένωσης υποχρεούνται να πληρούν, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους της κατοικίας, τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν ή του εκλέγεσθαι·
9. «υπεύθυνη δήλωση», η πράξη που προέρχεται από τον ενδιαφερόμενο και το ανακριβές περιεχόμενο της οποίας συνεπάγεται κυρώσεις, σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο.

Άρθρο 3

Κάθε πρόσωπο το οποίο, κατά την ημέρα αναφοράς:

- α) είναι πολίτης της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 8 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης, και
- β) χωρίς να έχει την ιθαγένεια, συγκεντρώνει, κατά τα λοιπά, τις προϋποθέσεις από τις οποίες η νομοθεσία του κράτους μέλους της κατοικίας εξαρτά το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι των υπηκόων του,

έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος της κατοικίας κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αν δεν έχει κηρυχθεί έκπτωτο των δικαιωμάτων αυτών δυνάμει των άρθρων 6 ή 7.

Εάν, για να είναι εκλόγιμοι οι υπήκοοι του κράτους μέλους κατοικίας, πρέπει να έχουν αποκτήσει την ιθαγένειά τους από κάποιο ελάχιστο χρονικό διάστημα, οι πολίτες της Ένωσης λογίζονται ότι πληρούν αυτήν την προϋπόθεση όταν έχουν αποκτήσει την ιθαγένεια κράτους μέλους από το ίδιο αυτό χρονικό διάστημα.

Άρθρο 4

1. Ο κοινοτικός εκλογέας ασκεί το εκλογικό του δικαίωμα είτε στο κράτος μέλος της κατοικίας είτε στο κράτος μέλος καταγωγής. Ουδείς δύναται να ψηφίσει περισσότερο από μία φορά κατά τις ίδιες εκλογές.
2. Ουδείς δύναται να είναι υποψήφιος σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη κατά τις ίδιες εκλογές.

(1) ΕΕ αριθ. L 278 της 8. 10. 1976, σ. 5.

Άρθρο 5

Εάν, για να είναι εκλογείς ή εκλόγιμοι, οι υπήκοοι του κράτους μέλους της κατοικίας πρέπει να κατοικούν από ελάχιστο χρονικό διάστημα στην εκλογική επικράτεια, οι κοινοτικοί εκλογείς και εκλόγιμοι λογίζονται ότι πληρούν την ως άνω προϋπόθεση, εφόσον έχουν κατοικήσει επί αντίστοιχο χρόνο σε άλλα κράτη μέλη. Η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των ειδικών προϋποθέσεων των συνυφασμένων με τη διάρκεια κατοικίας σε ορισμένη εκλογική περιφέρεια ή δήμο/κοινότητα.

Άρθρο 6

1. Οι πολίτες της Ένωσης, οι οποίοι κατοικούν σε ένα κράτος μέλος χωρίς να έχουν την ιθαγένεια και οι οποίοι, δυνάμει ατομικής απόφασης αστικού ή ποινικού δικαίου, έχουν εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγεσθαι δυνάμει είτε του δικαίου του κράτους μέλους της κατοικίας είτε του δικαίου του κράτους μέλους της καταγωγής τους, αποκλείονται από την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος στο κράτος μέλος της κατοικίας τους κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Η υποβληθείσα στο κράτος μέλος της κατοικίας υποψηφιότητα κάθε πολίτη της Ένωσης για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κηρύσσεται απαράδεκτη, εάν ο εν λόγω πολίτης δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τη βεβαίωση που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2.

Άρθρο 7

1. Το κράτος μέλος της κατοικίας δύναται να εξακριβώνει ότι ο πολίτης της Ένωσης, ο οποίος έχει εκδηλώσει πρόθεση να ασκήσει τα δικαιώματα του εκλέγειν στο εν λόγω κράτος μέλος, δεν έχει εκπέσει του δικαιώματος αυτού στο κράτος μέλος καταγωγής, δυνάμει ατομικής απόφασης αστικού ή ποινικού δικαίου.

2. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το κράτος μέλος της κατοικίας δύναται να κοινοποιεί στο κράτος μέλος καταγωγής τη δήλωση που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2. Για τον ίδιο σκοπό, οι χρήσιμες και συνήθως διαθέσιμες πληροφορίες που προέρχονται από το κράτος μέλος καταγωγής διαβιβάζονται με την προσήκουσα μορφή και εντός εύλογης προθεσμίας· οι πληροφορίες αυτές δεν μπορούν να περιέχουν παρά μόνον τις ενδείξεις που είναι απολύτως αναγκαίες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και χρησιμοποιούνται μόνον για το σκοπό αυτό. Αν οι διαβιβαζόμενες πληροφορίες διαφεύδουν το περιεχόμενο της δήλωσης, το κράτος μέλος της κατοικίας λαμβάνει τα προσήκοντα μέτρα, ώστε να μην επιτραπεί στον ενδιαφερόμενο να ψηφίσει.

3. Εξάλλου, το κράτος μέλος καταγωγής μπορεί να διαβιβάσει στο κράτος μέλος της κατοικίας, με την προσήκουσα μορφή και εντός εύλογης προθεσμίας, κάθε πληροφορία αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8

1. Ο κοινοτικός εκλογέας ασκεί το εκλογικό του δικαίωμα στο κράτος μέλος της κατοικίας, εφόσον έχει εκδηλώσει τη βούλησή του προς τούτο.

2. Αν η ψηφοφορία είναι υποχρεωτική στο κράτος μέλος της κατοικίας, η υποχρέωση αυτή ισχύει και για τους κοινοτικούς εκλογείς που έχουν εκδηλώσει τη βούληση αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΙΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΘΑΙ

Άρθρο 9

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι κοινοτικοί εκλογείς που έχουν εκδηλώσει τη βούληση προς τούτο να μπορούν να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους εγκαίρως πριν από την ψηφοφορία.

2. Για την εγγραφή του στους εκλογικούς καταλόγους, ο κοινοτικός εκλογέας πρέπει να προσκομίσει τα ίδια δικαιολογητικά με τους ημεδαπούς εκλογείς. Πρέπει, εξάλλου, να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση όπου θα προσδιορίζεται:

α) η ιθαγένεια και η διεύθυνσή του στην εκλογική επικράτεια του κράτους μέλους της κατοικίας·

β) ενδεχομένως, ο εκλογικός κατάλογος του δήμου/κοινότητας ή περιφέρειας στον οποίο ήταν εγγεγραμμένος τελευταία στο κράτος μέλος καταγωγής, και

γ) ότι θα ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα μόνο στο κράτος μέλος της κατοικίας.

3. Εξάλλου, το κράτος μέλος της κατοικίας δύναται να απαιτεί από τον κοινοτικό εκλογέα:

α) να διευκρινίζει στην αναφερόμενη παράγραφο 2 δήλωσή του ότι δεν έχει κηρυχθεί έκπτωτος του εκλογικού του δικαιώματος στο κράτος μέλος καταγωγής·

β) να προσκομίσει ισχύον αποδεικτικό ταυτότητας·

γ) να δηλώνει την ημερομηνία από την οποία κατοικεί σε αυτό ή σε άλλο κράτος μέλος.

4. Οι κοινοτικοί εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους παραμένουν εγγεγραμμένοι υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τους ημεδαπούς εκλογείς, έως ότου ζητήσουν να διαγραφούν ή έως ότου διαγραφούν αυτεπαγγέλτως, διότι δεν πληρούν πλέον τις απαιτούμενες για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος προϋποθέσεις.

Άρθρο 10

1. Κατά την κατάθεση της δήλωσης υποψηφιότητάς του, κάθε κοινοτικός εκλόγιμος πρέπει να προσκομίσει τα ίδια δικαιολογητικά με έναν ημεδαπό υποψήφιο. Πρέπει, εξάλλου, να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση, με την οποία θα προσδιορίζεται:

α) η ιθαγένεια και η διεύθυνσή του στην εκλογική επικράτεια του κράτους μέλους της κατοικίας·

β) ότι δεν είναι συγχρόνως υποψήφιος για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε άλλο κράτος μέλος·

γ) ενδεχομένως, ο εκλογικός κατάλογος του δήμου/κοινότητας ή περιφέρειας στον οποίο ήταν τελευταία εγγεγραμμένος στο κράτος μέλος καταγωγής.

2. Κατά την κατάθεση της υποψηφιότητάς του, ο κοινοτικός εκλόγιμος οφείλει επίσης να καταθέσει δεσβαίωση των αρμόδιων διοικητικών αρχών του κράτους μέλους καταγωγής ότι δεν έχει εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στο κράτος αυτό ή ότι τέτοια έκπτωση από το δικαίωμα δεν είναι γνωστή στις εν λόγω αρχές.

3. Εξάλλου, το κράτος μέλος της κατοικίας δύναται να απαιτεί από τον κοινοτικό εκλόγιμο να προσκομίσει ισχύον αποδεικτικό ταυτότητας· μπορεί, επίσης, να απαιτήσει από τον κοινοτικό εκλόγιμο να δηλώσει την ημερομηνία από την οποία είναι υπήκοος ενός κράτους μέλους.

Άρθρο 11

1. Το κράτος μέλος της κατοικίας ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για τη συνέχεια που επιφυλάσσει στην αίτηση εγγραφής του στους εκλογικούς καταλόγους ή για την απόφαση σχετικά με το παραδεκτό της υποψηφιότητάς του.

2. Σε περίπτωση άρνησης εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους ή απόρριψης της υποψηφιότητάς του, ο ενδιαφερόμενος δύναται να ασκήσει τα ένδικο μέσα που επιφυλάσσει, σε αντίστοιχες περιπτώσεις, η νομοθεσία του κράτους μέλους της κατοικίας, για τους εκλογείς και εκλόγιμους ημεδαπούς του.

Άρθρο 12

Το κράτος μέλος της κατοικίας ενημερώνει, εγκαίρως και με την προσήκουσα μορφή, τους κοινοτικούς εκλογείς και εκλόγιμους σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στο κράτος αυτό.

Άρθρο 13

Τα κράτη μέλη ανταλλάσσουν τις αναγκαίες πληροφορίες για την εφαρμογή του άρθρου 4. Προς το σκοπό αυτό, το κράτος μέλος της κατοικίας, βάσει της αναφερόμενης στα άρθρα 9 και 10 υπεύθυνης δήλωσης, διαβιβάζει, στο κράτος μέλος καταγωγής, εντός εύλογης πριν από κάθε ψηφοφορία προθεσμίας, τις πληροφορίες σχετικά με τους υπηκόους του τελευταίου αυτού κράτους μέλους που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους ή έχουν υποβάλει υποψηφιότητα. Το κράτος μέλος καταγωγής λαμβάνει, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, τα κατάλληλα μέτρα για να αποφευχθεί η διπλή ψήφος και η διπλή υποψηφιότητα των υπηκόων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

1. Εάν, κατά την 1η Ιανουαρίου 1993, το ποσοστό των πολιτών της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος χωρίς να έχουν την ιθαγένειά του και έχουν την ηλικία ψήφου υπερβαίνει το 20% του συνόλου των πολιτών της Ένωσης που έχουν την ηλικία ψήφου και κατοικούν σ' αυτό, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί, κατά παρέκκλιση των άρθρων 3, 9 και 10:

α) να επιφυλάσσει το δικαίωμα του εκλέγειν στους κοινοτικούς εκλογείς που κατοικούν στο εν λόγω κράτος μέλος επί μία ελαχίστη χρονική περίοδο, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη·

β) να επιφυλάσσει το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στους κοινοτικούς εκλόγιμους που κατοικούν στο εν λόγω κράτος μέλος επί μία ελαχίστη χρονική περίοδο, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα έτη.

Οι διατάξεις αυτές ισχύουν με την επιφύλαξη των προσηκόντων μέτρων τα οποία μπορεί να λάβει το εν λόγω κράτος μέλος σχετικά με τη σύνθεση των καταλόγων υποψηφίων και τα οποία έχουν, ιδίως, ως στόχο να διευκολύνουν την ενσωμάτωση των αλλοδαπών πολιτών της Ένωσης.

Ωστόσο, δεν μπορεί να αντιταχθούν στους κοινοτικούς εκλογείς και εκλόγιμους οι οποίοι, λόγω της κατοικίας τους εκτός του κράτους μέλους καταγωγής τους ή της διάρκειάς της, δεν έχουν σ' αυτό το δικαίωμα του εκλέγειν ή του εκλέγεσθαι, οι προϋποθέσεις σχετικά με τη διάρκεια της κατοικίας που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

2. Αν, κατά την 1η Φεβρουαρίου 1994, η νομοθεσία ενός κράτους μέλους ορίζει ότι οι υπήκοοι ενός άλλου κράτους που κατοικούν σ' αυτό έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν για το Εθνικό Κοινοβούλιο του κράτους μέλους αυτού και μπορούν να είναι εγγεγραμμένοι, προς το σκοπό αυτό, στους εκλογικούς καταλόγους αυτού του κράτους μέλους, υπό τις αυτές ακριβώς προϋποθέσεις με τους ημεδαπούς εκλογείς, το πρώτο κράτος μέλος δύναται, κατά παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία, να μην εφαρμόσει γι' αυτούς τους υπηκόους τα άρθρα 6 έως 13.

3. Στις 31 Δεκεμβρίου 1997 και, εν συνεχεία, 18 μήνες πριν από κάθε διεξαγωγή εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση με την οποία εξακριβώνεται εάν εξακολουθούν ή όχι να ισχύουν οι λόγοι που δικαιολογούν τη χορήγηση, στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, παρέκκλισης σύμφωνα με το άρθρο 8 Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, και προτείνει, ενδεχομένως, τις κατάλληλες προσαρμογές.

Τα κράτη μέλη που θεσπίζουν διατάξεις κατά παρέκκλιση σύμφωνα με την παράγραφο 1, υποβάλλουν στην Επιτροπή όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Άρθρο 15

Για τις τέταρτες άμεσες εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εφαρμόζονται οι ακόλουθες ειδικές διατάξεις:

- α) οι πολίτες της Ένωσης οι οποίοι, στις 15 Φεβρουαρίου 1994, έχουν ήδη δικαίωμα ψήφου στο κράτος μέλος της κατοικίας και είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους στο κράτος μέλος της κατοικίας, δεν υπόκεινται στις διατυπώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9·
- β) τα κράτη μέλη στα οποία οι εκλογικοί κατάλογοι έχουν κλείσει πριν από τις 15 Φεβρουαρίου 1994, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα που επιτρέπουν στους κοινοτικούς εκλογείς να θέλουν να ασκήσουν σ' αυτά το δικαίωμα του εκλέγειν να εγγράφονται στους εκλογικούς καταλόγους εντός εύλογης προθεσμίας πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας·
- γ) τα κράτη μέλη τα οποία, χωρίς να καταρτίζουν ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, αναφέρουν την ιδιότητα του εκλογέα στα μητρώα του πληθυσμού, και στα οποία δεν είναι υποχρεωτική η ψήφος, μπορούν να εφαρμόσουν το καθεστώς αυτό και στους κοινοτικούς εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι στα εν λόγω μητρώα και οι οποίοι, αφού ειδοποιήθηκαν ατομικά για τα δικαιώματά τους, δεν εξεδήλωσαν τη βούληση να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγειν στο κράτος μέλος καταγωγής. Διαβιβάζουν στις αρχές του κράτους μέλους καταγωγής το έγγραφο στο οποίο εκφράζεται η πρόθεση αυτών των εκλογέων να ψηφίσουν στο κράτος μέλος της κατοικίας·
- δ) τα κράτη μέλη στα οποία η εσωτερική διαδικασία ανάδειξης υποψηφίων πολιτικών κομμάτων ή πολιτικών ομάδων ρυθμίζεται δια νόμου, δύνανται να ορίσουν ότι οι εν λόγω διαδικασίες που έχουν κινηθεί, δυνάμει του νόμου αυτού, πριν από την 1η Φεβρουαρίου 1994, και οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί εν προκειμένω, συνεχίζουν να ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1995, για

την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Ιουνίου 1994. Βάσει αυτής της έκθεσης, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής και κατόπιν διαβουλεύσεως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να θεσπίσει διατάξεις που τροποποιούν την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 17

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία, το αργότερο την 1η Φεβρουαρίου 1994. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις της αναφοράς αυτής εκδίδονται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 18

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 19

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 6 Δεκεμβρίου 1993.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

W. CLAES